

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

Γεώργιος Σουρής

Πατατσάκιας ο νεογαμβρός

Κωμική σκηνή

Μη χάνεσαι, Αθήνα

τμ. 1, τχ. 82 (12 Σεπτέμβριος 1880), σ. 3-8

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ Ο ΝΕΟΓΑΜΒΡΟΣ.

ΚΩΜΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ   Σπυρ. Ταβουλάρης
ΣΜΑΡΑΓΔΗ   Σοφία Ταβουλάρη
ΜΑΡΚΟΣ   Γεώργιος Νικηφόρος

Ἡ Σκηνὴ ἐν Ἀθήναις.

(Δωμάτιον εὐπρεπῶς διασκευασμένον. Ἐν τῷ μέσῳ τράπεζα μικρά.
Ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνας τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 21,
κυνηγητικὸν ὄπλον καὶ ὀρολόγιον).

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΜΑΡΑΓΔΗ, ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Καὶ τέλος πάντων δὲν μοῦ φεύγεις ἀπ' ἐδῶ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Μὰ ἄφες με, σοῦ λέγω . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

εἶν' ἀδύνατον.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Ἄ! μὰ ἐσὺ, γυναῖκα, τὸ παρακαμεις.

Πέντε ἡμέραις τώρα μὲ κριτεῖς κλειστό,
χωρὶς νὰ μὲ ἀφήσῃς οὔτε τέταρτο
νὰ πάω παραξέσω . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Μὴ θυμῶνῃς δά.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

εἶναι νὰ μὴ θυμῶσω; . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Μὰ, ψυχούλα μου,

δὲν βλέπεις πῶς τοῦ φύλλου τῆς πορείας σου
ἡ προθεσμία σήμερα ἔτελειωσε,
καὶ ἂν σ' ἀφήσω νὰ μοῦ φύγῃς ἀπ' ἐδῶ,
ἀμέσως θὰ σὲ πιάσουν χωροφύλακες;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Καὶ ἂν μὲ πιάσουν, Σμαραγδῆ μου, τί μ' αὐτό;
Καὶ ὡς πολίτης Ἕλληνα καὶ ὡς ἄνθρωπος
δὲν πρέπει νὰ προσφέρω εἰς τὸ ἔθνος μου
ψυχὴν καὶ σῶμα;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

εἶμαι σύμφωνος σ' αὐτό,

ἀλλὰ κι' ἐγὼ, ποῦ μόλις ἔγινα προχθὲς
ὑστερα ἀπὸ τόσα πικρὰ βάσανα
τοῦ Πατατράκα νύμφη, εἶ.αι δίκαιον
νὰ μείνω ζωντοχήρα τόσῳ γρήγορα;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Μὴ κλαίῃς, Σμαραγδῆ μου περιπόθητος.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Νὰ χάσω τόσα χιῶδια, τόσον ἔρωτα,
νὰ μὴ σὲ βλέπω εἰς τὸ πλάγι μου, νὰ μὴ . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Ἦ! μὴ μὲ κάμῃς νὰ δακρῶσω, Σμαραγδῆ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Σὺ νὰ κοιμᾶσαι ἴστὸ τσαντίρι, καὶ ἐγὼ
ἴστὴν νυμφικὴν παστάδα ὀλομόναχη.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Ἦ! δὲν ἀντέχω πλέον . . . κλαίω σὰν μωρό.

Πατρίς, γυναῖκα, ἔρω, πόλεμος, τιμὴ,
Τσαντίρι, κουραμάνα, νυμφικὴ παστάς,
Ἦ! ὄλ' αὐτὰ κτυποῦνται ἴστὸ κεφάλι μου
σὰν μπάλας τοῦ μπαλιάρου . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Πατατράκα μου . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ἦχι, δὲν κλαίω πλέον . . . τ' ἀπεφάσισα.
Θὰ γίνω στρατιώτης . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Πατατράκα μου . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ναί! δός μου τὸ καππελο μου ἔγρηγορα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Μὴ βιάζεσαι δὰ τόσῳ, Πατατράκα μου.

Καιρὸς δὲν εἶν' ἀκόμη διὰ πόλεμον.

Ἦταν σημάνη ἡ πατρίς τὴν σάλπιγγα,
ἐγὼ μοναχη θὰ σοῦ ζῶσω τὸ σπαθί

ὡς ἄλλη Σπαρτιάτις εἰς τὴν μέσην σου.

Μὰ τώρα . . . στάσου καμποσο νὰ σὲ χαρῶ,
νὰ νοιώσω κι' ἐγὼ ἄιγος πῶς παντρεύτηκα.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ἦχι, θὰ φύγω τώρα . . . ἐτελειώσε.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Καταραμένον φύλλον κι' ἀποτρόπαιον.

Σὺ πᾶσαν ἡσυχίαν μοῦ ἀτή.εσες.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ἦσῳ καὶ ἂν τὸ σχιζῆς, Σμαραγδίτσα μου,
δὲν θὰ γλυτώσῃς ἀπὸ τοῦτο τὸ κακό.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Οἱ ἀνωτέρω. ΜΑΡΚΟΣ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τί τρέχει, Μάρκο;

ΜΑΡΚΟΣ.

Πόλεμος καὶ πόλεμος.

Ἐδῶ κι' ἐκεῖ γυρίζουν χωροφύλακες
κι' ἀρπάζουν ὅποιον εὐ.ρουν . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Παναγία μου!

ΜΑΡΚΟΣ.

Ἐπῆραν κι' ἓνα γέρο ἄμπρος ἴστὰ μάτια μου,
γιατ' ἦταν γραμμένος ἴστὸν κατάλογο
εἰκοσιέξη χρόνων . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Ἄχ! πῶς θῆελα

νὰ ἴσουν ὡς τὸν Μάρτη, ἄνδρα μου, παπᾶς;

ΜΑΡΚΟΣ.

Ἄμμ' καὶ παπᾶς νὰ ἦταν, θὰ τὸν ἔπερναν,
γιατὶ κι' ἀπὸ α μοναττοῦ ἐμαθα
πῶς ἔπῆραν ἓνα δυὸ καλογερόπαιδα.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Καὶ κάθομαι ἀκόμη μεί' στὸ σπῆτι μου,
ἀφρῶ καὶ οἱ παπᾶδες τῶρα γίνονται
τοῦ ἔθνους στρατιῶται ; . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Μὴ φουσκῶνῃς δᾶ,
καὶ δὲν θά κάμῃς οὔτε βῆμα ἀπ' ἐδῶ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Θὰ φύγω . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Δὲν θά φύγῃς . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Δίς μου γρήγορα
σοῦ λέγω τὸ κάππέλο μου . . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Καλὰ λοιπόν.

Ἄφρῶ τὸ θέλεις εἰς' ἐλευθερὸς νὰ πᾶς.
Ἄλλὰ κί' ἐγὼ σὰν φύγῃς εἰς τὸ πείσμά σου,
θεὶ νὰ λιγοθυμήσω . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Λιγοθύμησε.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Νά ! μ' ἐπιασ' ἡ καρδιά μου . . . Ἄχ ! ἀπέθανα !

ΜΑΡΚΟΣ.

Κυρά, κυρά . . . 'στ' ἀλήθεια ἄλιγοθύμησε.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ἄλίγο ξύδι καὶ ἀνθόνερο . . . .

ΜΑΡΚΟΣ.

Εὐθύς.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Γυναῖκα μου, ἐδῶμαι . . . γιὰ χιτῆρί σου
δὲν φεύγω . . . θά ἀκούσω ὅ,τι κί' ἂν μοῦ 'πῆς
καὶ μάλιστα, ἂν θέλῃς, γιὰ ἀσφάλεια
δέχομαι νὰ μὲ κλείσῃς 'στὸ ὑπόγειο.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Σὺ . . . εἶσαι . . . Πατατράκα ;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ναί, γυναῖκά μου.

ΜΑΡΚΟΣ.

Νά ! ἔφερα τὸ ξύδι . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Δὲν χρειάζεται.

Δὲν ἔχω πλέον τίποτε . . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Σοῦ ἔπερασε ;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Ναί . . . ναί . . . . Λοιπὸν θὰ φύγῃς, Πατατράκα μου ;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Πᾶ ! πᾶ ! θεὸς φυλάξοι !

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Μάρκο, πήγαινε
νὰ κλείσῃς κάθε πόρτα καὶ παράθυρο,
καὶ ἂν κάνεις ζητήση τὸν ἀφέντη σου,
νὰ τοῦ εἰπῇς πῶς ἔπῃς εἰς τὴν Κέρκυρα.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

(Καὶ βέβαια θά ἦμαι γιὰ τὴν Κέρκυρα,
ἂν θά πηγαίνουμ' ἔτσι . . . .)

ΜΑΡΚΟΣ.

Τρέχω 'στὴ στιγμή.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Ἐγὼ πηγαίνω μέσα 'στὸ γραφεῖόν σου,
νὰ σοῦ εὐρῶ κανένα μυθιστόρημα,
γιὰ νὰ περῆς τὴν ὥρα σου εὐχάριστα.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ μόνος.

Ἴδου καὶ πάλιν μόνος καὶ κατάκλειστος.
Νὰ κινδυνεύῃ ἡ φιλιότη μας πατρίς,
νὰ πέρνουν τὸ τουφέκι κί' οἱ καλόγεροι,
κί' ἐγὼ ὁ Πατατράκας νὰ εὐρίσκωμαι
κλεισμένος μὲς 'στὸ σπῆτι σὰν χανοῦμισσα ;
ὦ ! σύγγνωτε, προγόνων σεβασταὶ σκιά !
* Ἄν τὰ λινὰ ἀκόμη δὲν ἐφόρεσα,
ἐγὼ δὲν πταίω, πταίει ἡ γυναῖκά μου.
Σεῖς, πρόγονοι, εἰς ὅλους μαρτυρήσατε,
ὅτι ὁ Πατατράκας εἶναι ἔτοιμος
τὰ πάντα νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ ἔθνος του,
ἀλλ' ὅτι εἰς τὴν ὥραν τῆς ἐξάψεως
λιγοθυμᾷ ἀμέσως ἡ γυναῖκά του,
καὶ πᾶν 'στὸ βρόντο ὄλα του τὰ σχέδια.
Ἄλλ' ὅμως μὲς' στὸ στήθος τί αἰσθάνομαι ;
Τὰ κέντρα σοῦ κυττάζω τὰ ἀθάνατα,
κί' εὐθύς ἀνάσω ὄλος σὰν πετρέλαιο.
Ἴδου τὸ Μεσολόγγι . . . νά ! ὁ Βότσαρης ! . . .
ὦ ! νά κί' ὁ Καραῖσκος μὲ τὴ σπάθα του.
Βάλατε φωτιά 'στὰ τόπια . . . ὄλα θάλασσα.
(Τὰ βίγναι ὄλα).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ, ΣΜΑΡΑΓΔΗ, ΜΑΡΚΟΣ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τί εἶν' αὐτὸς ὁ κρότος ; Τί μοῦ ἔπαθες ;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Τὴ κέντρα τῶν προγόνων μ' ἐνθουσίασαν,
κί' ἔρριξα τὸ τραπέζι . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Μάρκο.

ΜΑΡΚΟΣ.

* Ἐφθασα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τὰ κέντρα ὄλα γρήγορα ξεκρέμασε
νὰ μὴν ἐνθουσιάζεται ὁ ἄνδρας μου.

ΜΑΡΚΟΣ.

(Μὰ τούτη δίχως ἄλλο ἐπαλάθωσα).

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Σοῦ φέρνω νὰ διαβάσῃς τὰ μυστήρια
τοῦ βίου τῶν συζύγων . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Μ' ὑπεχρῶσαι.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Σ' ἀφίνω μόνον νά διαβάσης ἤσυχα,
κι' ἐγὼ πηγαίνω νά κεντήσω . . . Πρόσεχε
μὴν ἐξαεθῆς καὶ πάλιν . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Μείνε ἄσυχος.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ μόνος.

Μοῦ ἤβραν καὶ τὰ κάντρα . . . ὦ! ἀνάθεμα!
Λοιπὸν τί ἄλλο μ' ἀπομένει; . . . Ἄ! ἰδοὺ
τοῦ κυνηγιοῦ τὸ ὄπλον . . . ὦ τουφέκι μου,
ποῦ ἰσκότῳνες κοτσούφια, τρυποκάρυδα
καὶ τόσα ἄλλα τ' ἄφεντούλη πετεινά,
ἔλθε νά μοῦ ἐξάψης σῶμα καὶ ψυχὴν.
Ἄς ὑποθέσω ὅτι εἶμαι ἰσιή γραμμὴ.
Ἰδοὺ ἐδῶ τῶν Τούρκων τὸ στρατόπεδον,
κι' ἐκεῖ τὸ τῶν Ἑλλήνων . . . Ἐφοδος λοιπόν.
Μὲς ἴστο σταυρὸ κτυπάτε . . . πῦρρρ!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ, ΜΑΡΚΟΣ, ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

ΜΑΡΚΟΣ.

Σκοτώθηκα!

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ὁχ! τί κακὸ μοῦ ἦλθε ἴστο κεφάλι μου.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Θεέ μου! τί συνέβη;

ΜΑΡΚΟΣ.

Τίποτα, κυρά.

Μ' ἐπῆρε γι' Ἀρβανίτη ὁ ἀφέντης μου,
κι' ἐτράβηξ' ἕνα συμπάρο . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Δοῦξα τῷ θεῷ.

Δὲν ἐσκοτώθης, Μάρκο;

ΜΑΡΚΟΣ

Σοῦ ἠχωράτεψα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Μὰ τί σοῦ ἦλθε πάλι, Πατατράκα μου,
κι' ἐπῆρες τὸ τουφέκι;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Ἐνθουμήθηκα

τὸ πρῶτο μοῦ κυνήγι, κι' εὐθὺς ἀρπαῆξα
τὸ δίκανο ἴστο χέρι, μὰ δὲν εἴξουρα
πῶς ἦτανε γεμάτο . . .

ΜΑΡΚΟΣ

Ἔγὼ τὸ γέμισα

μὲ σκάζια καὶ μπαροῦτι . . . Ὁχ! κι' ἂν ἐβαῖξα
κανένα βόλι μέσα, τί θα ἴπαθαινα!

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Νὰ πάρης τὸ τουφέκι, Μάρκο, γρήγορα,
καὶ νὰ τὸ κρύψης κάτω ἴστο ὑπόγειον.

ΜΑΡΚΟΣ

Παράδωσε τὰ ὄπλα σου . . . Μεταβολή! . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

(Πάει καὶ τὸ τουφέκι . . . τρὶς ἀνάθεμα!)

ΜΑΡΚΟΣ

Κυρά, τὴν ὥρα ὅπου ἔμπηκα μέσα ἰδῶ
εἶδα ἀπ' ἐξω δύο χωροφύλακες
νὰ βλέπουνε ἀπάνω εἰς τὸ σπῆτι μας.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Δὲν ἐκλείσεις τῆς πόρταις, τὰ παράθυρα;

ΜΑΡΚΟΣ

Ἐὰ ἔχω κλείσει ὄλα . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Πήγαίνε νὰ ἰδῆς,

ἂν ἦν ἀκόμη ἐξω . . .

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ, ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Πατατράκα μου . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Τί εἶναι πάλι, Σμαραγδῆ μου;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Σπαρταρῶ

καὶ τρέμω σὰν τὸ ψάρι ἀπ' τὸ φόβο μου.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Γιατί φοβάσαι; μὴ δὲν ἦμ' ἐδῶ καλὰ
ἀσφαλισμένοις;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Ὁχι, Πατατράκα μου.

Νομίζω πῶς δὲν εἶσαι ἀσφαλῆς ἐδῶ.

Φοβοῦμαι, τρέμω ὄλη . . . νά! νά! ἔρχονται.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Καλὲ κάνεις δὲν εἶναι . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Πὸς ἐτρόμαξα!

Ἄχ! ἔλα νὰ σὲ κρύψω, Πατατράκα μου.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Καλὲ καὶ πάλιν Δεῦτε προσκυνήσωμεν;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Ἄχ! ἔλα νὰ σὲ κρύψω, ἔλα ἠγρήγορα.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Μὰ σὺ ἴστο νοῦ σου τόβαλες, γυναῖκα μου,
νὰ μὲ ἀποβλακώσης σῶνει καὶ καλὰ,
διὰ νὰ ἔχω λόγον ἐξαιρέσεως
ὡς βλάξ;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Θὰ ἔλθης νὰ σὲ κρύψω: εἰδεμὴ

λιγοθυμῶ καὶ πάλι . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Ἐρχομ' ἐρχομζι.

Καὶ ποῦ θε νὰ μὲ βάλλης;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Μὲς ἴστο κούτσουρα,

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Καλὲ τί λὲς, γυναῖκα, μὲς ἴστο κούτσουρα;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Είπα λίγα λεπτά μόνο, Πατατράκα μου.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

Ὡ! ποίον αἶσχος! . . . Ἡ πατρὶς νὰ μὲ καλῆ,
καὶ μεταξὺ κουτσούρων κούτσουρο κ' ἐγὼ
τῶ στήθους μου νὰ σβύνω τὸν Βεζούβιον.
Βλαὶ ὅλα ταῦτα πάσχω ὁ ταλαίπωρος
ἐν ἔτει σωτηρίῳ ὀδοῦκοντα,
ὅπως κ' ὁ Μπαστίνας ἀνεκάλυψε
πῶς δὲν κινεῖτ' ἡ γῆ περὶ τὸν ἥλιον.

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ.

ΜΑΡΚΟΣ μόνος.

Ἐφύγανε, κυρὰ, οἱ χωροφύλακες.
Δὲν εἶν' ἐδῶ κανένας . . . Ἄ! 'στὸ διάβολο!
μ' αὐτὰ τὰ σοῦρτα φέρτα ἐκουράστηκα.
Μὰ τί κουτὸς ποῦ εἶναι ὁ ἀφέντης μου!
Τὸν κάνει ὅπως θέλει ἡ γυναϊκά του.
Φοβᾶται τῆς λινάτσας μὴν τοῦ βάλουνε,
καὶ ὅλο κλειστὸ τὸν ἔχει . . . Μὰ νὰ 'ποῦμε δὰ
τὴν μαύρ' ἀλήθεια, ἔχει δίκιο ἡ φτωγῆ.
Ὅτι 'ἓνα μὴν' ἀκόμη δὲν τὸν 'χάρηκε,
καὶ εὐθὺς νὰ τῆς τὸν πάρουν ἀπ' τὸ πλάγι τῆς;
Μὰ τούτη τῆ λινάτσα πρέπει ὅλοι μας,
καὶ ἐγὼ καὶ σὺ κ' ἐκεῖνος νὰ τὴν βάλουμε.

(Σημαίνει τὸ ὀρολόγιον).

Ὡ! Διάβολε! . . . Ἡ ὥρα ἐπροχώρησε,
καὶ ἐγὼ ἀκόμη τίποτα δὲν 'ψούνισα.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ μόνη.

Καλὰ τὸν ἔχω κρύψει μὲς 'στὰ κούτσουρα.
Ἐσώχασα ὀλίγο . . . Ἄχ! κ' ἂν μ' ἄκουσε,
καὶ πρὸ τεσσάρων χρόνων μ' ἐνυμφεύστο,
θὰ 'κίναμε ὡς τώρα τέσσερα παιδιὰ,
καὶ θὰ νὰ εἶχε λόγον ἐξαίρεσως.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ.

ΜΑΡΚΟΣ, ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ, ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

ΜΑΡΚΟΣ. (ἰσωθεν.)

Εὐεὶχ, ἀφέντη, κλέφταις μὲς 'στὰ κούτσουρα.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Βίβαι ἐγὼ, βρὲ Μάρκο . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Ἄχ! τὸν ἐπιασαν.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ. (εἰσερχόμενος.)

Ἄναθεμά σε! . . . μούτπατες τὰ κόκκαλα.

ΜΑΡΚΟΣ.

Μὲ συμπαθᾶς, ἀφέντη . . . δὲν σ' ἐγνώρισα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τὲ πάθατε; τί εἶναι; . . .

ΜΑΡΚΟΣ.

Μόλις 'πήγαίνα
νὰ πάρω τὸ καλάθι γιὰ τὸ ψούνισμα,
μοῦ 'φάνηκε σὰν κρότος καὶ πατήματα
'στὴν ἀποθήκη, ποῦχοιμε τὰ κούτσουρα.
Πηγαίνω καὶ τί βλέπω; . . . ἓναν ἄνθρωπο.
Κλέφταις λοιπὸν φωνάζω, καὶ 'στὸ χέρι μου
ἀρπάζω ἓνα ξύλο . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

'Αθεόφοβε!

Μάρκος.

Μὲ συμπαθᾶς, ἀφέντη . . . σὺ ἐκόντεις;
Νὰ μὲ σκοτώσῃ; λοιπὸν σ' ἔδειρα κ' ἐγὼ
καὶ ἤλαθ' ἴσα ἴσα . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Καὶ δὲν ἀνοίγεις

τὰ μάτια σου, καυμένε;

ΜΑΡΚΟΣ.

'Ἦταν σκοτεινά.

Μὰ 'στὸ θεό σου, δὲν μοῦ λές, ἀφεντικό,
τί ἐζητοῦσες μέσα εἰς τὰ κούτσουρα;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

'Ἐρώτησε γιὰ τοῦτο τὴν γυναϊκά μου.

ΜΑΡΚΟΣ.

(Τώρα καταλαβαίνω . . . Ἄμα ἄκουσε
πῶς κάνουν καρπούλι χωροφύλακες,
ἐπῆγε νὰ τὸν κρύψῃ . . .)

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Ποῖος ἐκτύπησε;

Ἄχ! κρύψου πάλι, Πατατράκα μου . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

'Εγὼ;

νὰ πάω πάλι νὰ ἀποκουτσουρωθῶ;

ΜΑΡΚΟΣ

Κυρὰ μου, μὴ φοβᾶσαι, καὶ ἐφύγανε
ἐκεῖν' οἱ χωροφύλακες . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

'Ἐφύγανε:

τοὺς εἶδες μὲ τὰ μάτια σου;

ΜΑΡΚΟΣ

Μὰ τὸ θεό.

(ἰκούονται ἔξω φωναί) Τὸ ἔκτακτον
παράρτημα τῆς ὄρας καὶ τὸ νέον διάταγμα
περὶ ἐπιστρατείας.)

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Τρέξε νὰ πάρῃς, Μάρκο, τὸ παράρτημα.

ΜΑΡΚΟΣ

Βρὲ μάγκα, μὲ τῆς ὄρας τὸ παράρτημα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Ἄχ! Τί νὰ λῆρ τοῦτο τὸ διάταγμα;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ

'Ἐρῶ κ' ἐγὼ τί λείπει . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Μοῦ ἐθύμωσες;

ΜΑΡΚΟΣ

'Ἴδου, κυρὰ, τῆς ὄρας τὸ παράρτημα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ (ἀναγινώσκουσα)

(ἀναβάλλεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἢ ἐν τῷ στενῷ
κατάταξις πάντων ἀνεξαίρετως τῶν ὑπάνδρων,
καὶ τῶν ἐχόντων καὶ μὴ ἐχόντων τέκνα . . .)
Τί εὐτυχία! τί ἀνέλπιστος; χαρὰ!

ΜΑΡΚΟΣ

Και για τους χήρους λείε τίποτα, κυρά;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ

Και τώρα, σύζυγέ μου, είσ' ελεύθερος.

Πήγαινε όπου θέλεις . . .

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Δοξα τῷ θεῷ.

Με ὅση χαρὰ βλέπει ὁ κατάδικος,
ποῦ τρώγει τὴ ζωὴ του μὲς 'στὸν Μενδρεσέ,
φεγγάρι, ἥλιο καὶ οὐρανὸ ἐλεύθερος,
μὲ τόση καὶ ἐγὼ 'βγαίνω ἀπ' τὸ σπῆτι μου.
'Αντίο, Σμαρκυδῆ μου . . . τὸ καππέλο μου . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τὸ ἔχω 'στὸ σεντούκι τοῦ γραφεῖου σου.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ. ΜΑΡΚΟΣ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Νὰ πᾶς ἀμέσως, Μάρκο, για τὸ ψόνισμα.

ΜΑΡΚΟΣ.

Κυρά, τὴν πόρτα νὰ ἀφήσω ἀνοικτή;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Ναί! ἀνοίξε και πόρταις και παράθυρα,
καὶ ἄς ἔλθουν ὅσοι θέλουν χωροφύλακες.
Δὲν τοὺς φοβοῦμαι πλέον . . . ἄς κοπιᾶσουνε.

ΜΑΡΚΟΣ.

Λοιπὸν πηγαίνω . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

'Απ' ἐκεῖ ποῦ θὰ περνᾶς,
νὰ πᾶς και 'στὴν Κατήγκω τοῦ Καράμπαμπα,
και νὰ τῆς δώσης τὸ παράρτημα αὐτὸ
νὰ τὸ διαβάσῃ . . .

ΜΑΡΚΟΣ.

Μάλιστα.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Και νὰ τῆς 'πῆς

εἰς τὰς ὀκτὼ τὸ βράδυ νᾶναι ἔτοιμη,
και θὰ περάσω μὲ τὸν ἄνδρα μου μαζί,
νὰ πάμε 'λίγο ἔξω μὲ τὴν ἀμαξά.

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ μόνη.

'Απ' τὴ χαρὰ μου μοῦρχειται νὰ τρελαθῶ.
Ψυχὴ μου Πατατράκα! . . . Πόσο θὰ χαρῆ
καὶ ἡ φίλη μου Κατήγκω τοῦ Καράμπαμπα.
Καὶ ἐκεῖνη ἡ καυμένη εἶναι νερόνυμφη,
καὶ ἀκόμη 'λίγο τῆς τὸν ἔπερναν προχθές.
'Ακοῦς ἐκεῖ! νὰ πέρνουν οἱ σκληρόκαρδοι
'στοῦ μέλιτος τὸν μῆνα τοὺς συζύγους μας!
Καὶ ἂν μέσα 'στὴν Ἀθήνα κᾶν τοὺς ἀφιναν
ὡς ὅτου γίνῃ πόλεμος, ὑπομονή.
'Αχ! ἂν δὲν εἶχε ἡ πατρίς μας σύνορα,
ἀμέσως τώρα θάλεγα 'στὸν ἄνδρα μου:
εφόρσεε τὴν λινάτσα, Πατατράκα μου,

πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος και τοῦ γένους σου,
και ὅταν ἔλθῃ τοῦ πολέμου ὁ καιρὸς,
μῆσα 'στοὺς Τούρκους πᾶσε και . . .

Τί 'κτύπησε; . . .

Μπα! . . . ἦτανε ἡ γάτα . . . Πῶς ἐτρόμαξα!

'Βνόμισα πῶς εἶναι ὁ 'Ριζόπουλος.

'Ὅσο γενναῖος εἶν' ὁ Πατατράκας μου,

τόσση ἐγὼ φοβοῦμαι: για τὸ τίποτε.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ.

ΜΑΡΚΟΣ. ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

ΜΑΡΚΟΣ.

(Ἀρόμω εἰσερχόμενος μὲ καλάθον εἰς χεῖρας.)

Κυρά, κυρά . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τί εἶναι;

ΜΑΡΚΟΣ.

'Ὁ ἀφέντης μου

και ἄνδρας σου . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

'Ε! τείναι;

ΜΑΡΚΟΣ.

'Ὁ ἀφέντης μου . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Λέγε λοιπὸν, βρε χάχα . . .

ΜΑΡΚΟΣ.

'Ὁ ἀφέντης μου

ἐγένηκε εὐλυτᾶτος . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

'Ὀνειρεύσαι;

ΜΑΡΚΟΣ.

Πρὶν φθάσω εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Καράμπαμπα,
ἐκεῖ κοντὰ τὸν εἶδα, και τὸν 'γνώρισα,
και ἔτρεξα ἀμέσως . . .

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Εἶν' ἀδύνατον.

Ὁ ἄ εἶδες κάποιον ἄλλον, και ἐνόμισες,

πῶς εἶναι ὁ ἀφέντης σου . . .

ΜΑΡΚΟΣ.

Νὰ στραβῶθῶ,

τὸν εἶδα ἐμπροστὰ μου μὲ τὰ 'μάτια μου.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Σκοτίζεται ὁ νοῦς μου . . . ψέμματκα μοῦ λές.

ΜΑΡΚΟΣ.

Αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶναι . . . νάτος! ἔρχεται.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ.

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΟΙ. ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ. (μὲ τὴν λινάτσα.)

Σὲ χαιρετῶ, γυναίκα, και ὡς σύζυγος

καὶ ὡς στρατιώτης . . .

ΜΑΡΚΟΣ.

Δὲν σοῦ τόλεγα, κυρά;

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Σὺ εἶσαι, Πατατράκα;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Ναι, γυναϊκά μου.

Έγώμαι όλος κι' όλος... Πώς σου φαίνομαι ;
Μόλις έβγῆκα έξω, μου τὰ ἴσρέσαν.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Άλλά εκείνο τό διάταγμα λοιπόν ;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Εὐθύς έβγῆκε κι' άλλο, και διέταττε
κι' όλους τούς παντρεμμένους νά στρατολογούν,
για νά μή λέγουν έξω πως εὔρεθησαν
οἱ έν Ἑλλάδι σύζυγοι άνίκανοι.

ΜΑΡΚΟΣ.

(Κι' έτσι θά πάμε ἔμπρός ; μή διατάγματα
τόνα άπάνω στάλλο ;... Τι Ρωμαϊκό !)

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Κι' εἰγώ νά δώσω πίστιν ἴστό παράτημα,
και νά σ' αφήσω νά μου φύγῃς άπ' έδῶ ;
Άχ ! θά λιγοθυμήσω !

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Μην πειράζεσαι,

κι' είτε λιγοθυμήσῃς τώρα, είτε μή,
θά ἦμαι στρατιώτης...

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Μή τοῦλάχιστον

τά κασαρά μαλλιά σου δέν ἴλυπήθησαν,
άλλά κι' αυτὰ άκόμη σου τὰ κούρεψαν ;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Προθύμως και γενναίως, τα προσέφερα
εις τόν βωμόν τοῦ έθνους, όλοκαύτωμα,
και κανονιέρῃς, εἰγνα άτρόμητος.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Τί λέγεις ; ἴστά κανόνια σέ κατέταξαν ;

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Τό όνομά μου όλοι άμα ἤκουσαν,
για κανονιέρῃς κάνεις, μου εἰφώναξαν.
Κανόνι, Πατατρακας, είναι τό αυτό.
Τόνα σημαίνει τάλλο και τανάπαλιν.

ΜΑΡΚΟΣ.

Άφέντη μου, κ'έμένα μ' ένθουσίασες,
και τρέχω κανονιέρῃς ντοῦρος νά γίνῶ,
και μέ τή μπάλα μέ; ἴστά όλα θά βαρῶ
και όπου πάει...

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Ό,τι εἰγν' εἰγνε.

Και τώρα έλα, κανονιέρῃ μου χρυσέ,
σπικτά νά σ' άγκαλιήσω...

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Τώρα μάλιστα.

ἴ Έτσι θέλω νάσαι, κανονιέρα μου.

ΣΜΑΡΑΓΔΗ.

Μαζί σου θάλλῶ νοσοκόμος νά γυνῶ.

ΠΑΤΑΤΡΑΚΑΣ.

Βουχί μου Μπουμπουλίνα ! . . ἴΣε' άρματα λοιπόν.
Εἶναι τρόντι μασκαρεῶς και άξιος
για τηγανιού μουτζούρα και για φτύσιμο
κεινος, ποῦ σαπίζει μέ; ἴστό σπῆτί του,
«ὡς άστά όπλα» ἡ πατρι; μᾶ; προσκαλεῖ.

Γ. Σουρῆς.